

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ — ΘΕΑΤΡΟ — ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ — Έκδοσις ΜΟΥΣΙΚΗΣ & ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ — ΑΘΗΝΑΙ, ΘΕΙΔΙΟΥ 3

Συντάσσεται από 'Εισρηπή-Διότης Π. ΚΩΤΕΡΙΔΗΣ-Επί της Ώλης Σ. ΠΕΤΡΑΣ

ΕΤΟΣ Α΄

ΑΡΙΘ. 5

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 2500

1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1949

JOHANN STRAUSS

(25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1825—3 ΙΟΥΝΙΟΥ 1899)

Στις 3 Ιουνίου κλείσαν πενήτα χρόνια από την ήμερα του θανάτου του Johann Strauss (γυιού), του μεγάλου Δασκάλου της Βιεννέζικης όπερέτας, του «Βασιλιά του βάλς». Με άληθινή συμμετοχή γιορτάζεται η επέτειος αυτή σ' όλον τον πολιτισμένο κόσμο γιατί ή μουσική του διατρεψί πάντα δη της τη βροσιά, όλο της τό κέρι και δη τη γοητεία της. 'Ο πατέρας του κι αυτός Johann Strauss (1804 - 1849) (τό Σεπτέμβριο συμπληρώνει έκαστο χρόνια από τον θάνατό του), ήτανε κι αυτός εξακουσμένος συνθέτης στην εποχή του· είχε κάμει περιβοιές σ' όλη την Αούστρια και στο έ-ξωτερικό με την όρχήστρα του, όπου τά βάλς του είχανε πάντα μεγάλη έπιτυχία.

Από τον πατέρα έ-κληρονόμησε ό γυιός τό ταλέντο αλλά σ' αυτόν γίνεται πλατύτερο, πλουσιώτερο, ούσιαστικώτερο.

Γενήθηκε στις 25 'Οκτωβρίου του 1825 στη Βιέννη. Σε ηλικία 19 χρονών ίδρύει δική του όρχήστρα, αναλαμβάνει όμως την όρχήστρα του πατέρα του μετά τό θάνατό του. Στά χέρια του ή όρχήστρα αυτή γίνεται μεγαλύτερη και εξέλισσεται· ή τεχνική της γίνεται ακριβέστερη, οι χρωματισμοί της πλουσιώτεροι, ή έρμηνεία της έκφραστικώτερη. 'Ο Johann Strauss κατακτά γρήγορα τις καρδιές του κοινού όχι μόνο στη Βιέννη και στις άλλες πόλεις της πατρίδας του, αλλά και σ' όλα τά άλλα μεγάλα κέντρα της Εύρώπης και της 'Αμερικής άκόμη.

Τό Παρίσι, τό Λονδίνο, τό Βερολίνο, ή Πετρούπολις και πολλές άλλες Εύρωπαϊκές πόλεις τον όυποδέχονται μ' ένθουσιασμό και με άνυπομονησία τόν περιμένουν να ξανάρθη για ν' άκούσουν τό βιολί του και τις συναρπαστικές έκτελέσεις τών Βιεννέζικων βάλς.

Τό 1863 παντρεύτηκε με την τραγουδίστρια Zetti Treffz και παραχωρεί την όρχήστρα του στους δυο νεωτέρους άδελφούς του 'Ιωσήφ και 'Εδουάρδο που ήτανε κι αυτοί δοκιμασμένοι συνθέτες,

Από τότε άφιερώνεται κυρίως στη σύνθεση, και από τό 1870 άρχίζει νά γράφη για τό θέατρο, που τό κατακτά γρήγορα, με τις θαυμάσιες όπερέτες του και γίνεται σ' αυτό τό είδος, άντάξιος άντίπαλος του Offenbach, του Suppé και του Lecocq, άφινώντας τους σε ώριωμένα έργα του πολύ πίσω του. Από την πληθώρα τών βάλς του τά γνωστότερα και δημοφιλέστερα είναι: «Ό Στρατός γαλλόζας Δούναβης, Ζωή καλλιτεχνών, 'Ιστορίες από τό δάσος της Βιέννης, τό Βιεννέζικο αίμα, τό Αύτοκρατορικό βάλς, στο Σπίτα μας κ. ά. καθώς και πολλάπού περιέχονται στις όπερέτες του. Οι όπερέτες του είναι οι έξής:

«Judico» (1871), «τό Καρναβάλι στη Ρώμη 1873», «ή Νυχτερίδα» (1874), «ό Καλιόστρος» (1875), «Μαθουάσλας» (1877), «Ό Τυφλόμυγας (1878), «τό Μαντήλι της βασίλισσας (1880), «ό Εόθιμος πόλεμος» (1881), «Μιά νύχτα στη Βενετία» (1883), «ό Βαρώνος άτόγγανος» (1885), «Simplicius» 1887, «ό 'Ιππότης pasman» (1892), «ή Πριγκήπισσα Νινέττα» (1893), «Jabuka» (1894), «Waldmeister» (1895), και «ή Θεά της γνώσεως» (1897). Μετά τό θάνατό του βρήκαν ένα μαυλάτο «ή Σταχτοπούτα» και μιά σειρά από κομμάτια για όρχήστρα «έλικόνες όνειρου».

Η μουσική του Johann Strauss είναι κλασσική για τό είδος της. Μελωδική βροσιά και θέρη από ή μιά μεριά, κομψή και πικάντικος ρυθμός από την άλλη καθώς και μιά πλαστική ένορχήστρωση, δίνουν στα έργα του μιά δό-

JOHANN STRAUSS

τελα χαρακτηριστική και γοητευτική φυσιογνωμία. Τά χαριόματα αυτά κατορθώνουν και άνωψώνουν τά κυριώτερα βάλς του σε πραγματικά έργα τέχνης, που τό άκουσμα τους χαρίζει μιάν ώραία αισθητική άπόλαυση στον άκροατή. Οι σημαντικώτερες άπ' τις όπερέτες του «τό Μαντήλι της βασίλισσας», «ό Εόθιμος άτόγγανος» και πρό πάντων «ή Νυχτερίδα» είναι διεθνώς καθιερωμένα έργα, κλασσικά πρότυπα του είδους, που ζούν και θά ζούν για πολύν καιρό τόκομα. 'Ο J. Strauss εΐδε στη ζωή του μεγάλες τιμές και γενική άναγνώριση της αξίας του. 'Ο Hansvon Bilow και ό Brahms έθαύμαζαν άνεπιφύλακτα τό έργο του ό Brahms μάλιστα είχε συνδέθει μαζί του με ένκαρδια φίλια. Στην 'Ελλάδα έπαύθησαν ως τώρα με μεγάλη έπιτυχία από την 'Εθν. Αυσ. Σκηνή ή «Νυχτερίδα», «ό Βαρώνος άτόγγανος» και ή «Μιά νύχτα στη Βενετία».

A. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

